

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2007. gada 25. janvārī*

Lieta C-411/04 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Tiesas Statūtu 56. pantam,

ko 2004. gada 23. septembrī iesniedza

Salzgitter Mannesmann GmbH, sākotnēji *Mannesmannröhren-Werke GmbH*,
Mīlheima pie Rūras [*Mülheim an der Ruhr*] (Vācija), ko pārstāv M. Klusmans
[*M. Klusmann*] un F. Vimers [*F. Wiemer*], *Rechtsanwälte*,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

otrs lietas dalībnieks tiesvedībā —

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv E. Velans [*A. Whelan*] un H. Gedinga
[*H. Gading*], pārstāvji, kam palīdz H. J. Freinds [*H.-J. Freund*], *Rechtsanwalt*, kas
norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē.

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], E. Juhāss [*E. Juhász*], K. Šimans [*K. Schiemann*] un M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents),

ģenerāladvokāts L. A. Hēlhuds [*L. A. Geelhoed*],
sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 8. decembrī,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 12. septembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar šo apelāciju sabiedrība *Salzgitter Mannesmann GmbH*, agrāk *Mannesmannröhren-Werke GmbH* un vēl pirms tam *Mannesmannröhren-Werke AG* (turpmāk tekstā — “*Mannesmann*” vai “apelācijas sūdzības iesniedzēja”) lūdz atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2004. gada 8. jūlija spriedumu lietā T-44/00 *Mannesmannröhren-Werke/Komisija* (Krājums, II-2223. lpp.; turpmāk tekstā — “Apstrīdētais spriedums”) tiktāl, ciktāl ar to tika noraidīta tās prasība par Komisijas

1999. gada 8. decembra Lēmumu 2003/382/EK par EK līguma 81. panta piemērošanu (Lieta IV/E-1/35.860-B — “Bezšuvju tērauda caurules”) (OV 2003, L 140, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Apstrīdētais lēmums”).

Apstrīdētais lēmums

Aizliegtā vienošanās

2. Komisija adresēja Apstrīdēto lēmumu astoņiem uzņēmumiem, kas ražo bezšuvju tērauda caurules. Šo uzņēmumu starpā bija četras Eiropas sabiedrības (turpmāk tekstā — “Kopienas ražotāji”): *Mannesmann*, *Vallourec SA* (turpmāk tekstā — “*Vallourec*”), *Corus UK Ltd* (bijušā *British Steel plc*, vēlāk *British Steel Ltd*, turpmāk tekstā — “*Corus*”) un *Dalmine SpA* (turpmāk tekstā — “*Dalmine*”). Pārējie četri Apstrīdētā lēmuma adresāti bija Japānas sabiedrības (turpmāk tekstā — “Japānas ražotāji”): *NKK Corp.*, *Nippon Steel Corp.*, *Kawasaki Steel Corp.* un *Sumitomo Metal Industries Ltd* (turpmāk tekstā — “*Sumitomo*”).
3. Tērauda bezšuvju caurules tiek izmantotas naftas un gāzes industrijā un ir iedalāmas divās lielās preču kategorijās.
4. Pie pirmās kategorijas pieder urbšanas caurules, parasti sauktas par “Oil Country Tubular Goods” vai “OCTG”. Šīs caurules tiek pārdotas bez vītnes (turpmāk tekstā — “caurules bez vītnes”) vai ar vītņi. Vītņu iegriešana ir darbība, kas paredzēta, lai varētu savienot OCTG caurules. To var veikt atbilstoši *American Petroleum Institute (API)* standartiem (caurules ar šādā veidā iegrieztām vītņēm turpmāk tekstā sauktas — “standarta OCTG caurules”) vai, lietojot speciālu tehniku, kas parasti ir patentēta. Otrajā gadījumā vītnes vai savienojuma vietas tiek apzīmētas

kā “augstākās kategorijas” vai “premium” (caurules ar šādā veidā iegrieztām vītņēm turpmāk tekstā sauktas — “*premium OCTG* caurules”).

- 5 Otrajā kategorijā ietilpst caurules tādiem naftas un gāzes vadiem (“vadiem”) no nelegēta bezšuvju tērauda, ko iedala, pirmkārt, cauruļvados, kas ierīkoti saskaņā ar standartizētām normām, un, otrkārt, cauruļvados, kas ierīkoti pēc pasūtījuma konkrētiem projektiem (turpmāk tekstā — “projekta vadi”).

- 6 1994. gada novembrī Komisija nolēma veikt izmeklēšanu saistībā ar pret konkurenci vērstu darbību pastāvēšanu attiecībā uz šiem produktiem. Šī paša gada decembrī tā veica pārbaudes vairākos uzņēmumos, tostarp arī *Mannesmann*. Laika posmā no 1996. gada septembra līdz 1997. gada decembrim Komisija veica papildu izmeklēšanu *Vallourec*, *Dalmine* un *Mannesmann* telpās. 1996. gada 17. septembrī, laikā, kad tā veica izmeklēšanu *Vallourec* telpās, *Vallourec Oil & Gas* prezidents Verluca [*Verluca*] sniedza liecības (turpmāk tekstā — “Verlukas liecības”). Vēlākā 1997. gada aprīļa pārbaudē *Mannesmann Behers* [*Becher*], šī uzņēmuma vadītājs, arī sniedza liecības (turpmāk tekstā — “Behera liecības”).

- 7 Komisija arī vairākiem uzņēmumiem nosūtīja lūgumus sniegt informāciju atbilstoši Padomes 1962. gada 6. februāra Regulas Nr. 17, Pirmā regula par Līguma [81.] un [82.] panta īstenošanu (OV 13, 204. lpp.), 11. pantam. Tā kā *Dalmine* atteicās sniegt konkrētu pieprasīto informāciju, tai tika adresēts Komisijas 1997. gada 6. oktobra Lēmums (C(97) 3036, IV/35.860 — tērauda caurules) par Padomes Regulas Nr. 17 11. panta 5. punkta piemērošanas procedūru. *Dalmine* iesniedza prasību par minētā lēmuma atcelšanu, kas tika noraidīta ar Pirmās instances tiesas 1998. gada 24. jūnija rīkojumu lietā T-596/97 *Dalmine*/Komisija (*Recueil*, II-2383. lpp.) kā acīmredzami nepieņemama. Arī *Mannesmann* atteicās sniegt Komisijai konkrētu pieprasīto informāciju. Lai gan Komisijas lēmums par Padomes

Regulas Nr. 17 11. panta 5. punkta piemērošanas procedūru bija pieņemts 1998. gada 15. maijā (C(98) 1204, IV/35.860 — tērauda caurules), *Mannesmann* joprojām nesniedza informāciju. *Mannesmann* arī apstrīdēja šo lēmumu Pirmās instances tiesā. Ar 2001. gada 20. februāra spriedumu lietā T-112/98 *Mannesmannröhren-Werke/Komisija* (*Recueil*, II-729. lpp.) Pirmās instances tiesa lēmumu daļā atcēla un pārējā daļā prasību noraidīja.

- 8 Ņemot vērā Verlukas un Behera liecības un citus pierādījumus, Komisija Apstrīdētajā lēmumā konstatēja, ka astoņi uzņēmumi, kas bija šī lēmuma adresāti, bija noslēguši vienošanos cita starpā par savstarpēju vietējo tirgu sadali. Saskaņā ar šīs vienošanās noteikumiem uzņēmumi apņēmas nepārdot standarta *OCTG* caurules un “projekta” vadus citai vienošanās pusei vietējā tirgū.
- 9 Vienošanās bija noslēgta Kopienas un Japānas uzņēmumu tikšanās ietvaros, kas zināma ar nosaukumu “Eiropas un Japānas klubs”.
- 10 Vietējo tirgu sadales princips tika apzīmēts ar jēdzienu “Pamata noteikumi” (“fundamentals”) (“Noteikumi”). Komisija arī konstatēja, ka kluba dalībnieki faktiski ievēroja Noteikumus un ka līdz ar to vienošanās atstāja konkurenci deformējošu iespaidu uz kopējo tirgu.
- 11 Noslēgtā vienošanās sastāvēja no trim daļām, no kurām pirmā bija iepriekš minētie Noteikumi par vietējiem tirgiem, kas bija pamats Apstrīdētā lēmuma 1. pantā konstatētajam pārkāpumam, otrā noteica konkursu cenas un “īpašo tirgu” (*special markets*) minimālās cenas, bet trešā ar “sadales atslēgu” (*sharing keys*) palīdzību sadalīja pasaules tirgus, izņemot Kanādu un Amerikas Savienotās Valstis.

- 12 Komisija savu secinājumu par to, ka šādi Noteikumi pastāvēja, pamatoja ar vairākiem dokumentiem, kas uzskaitīti Apstrīdētā lēmuma 62.–67. punktā, kā arī ar tabulu, kas ievietota lēmuma 68. punktā. No šīs tabulas izrietot, ka vietējo uzņēmumu daļa piegādē, ko veica Apstrīdētā lēmuma adresāti Japānā, kā arī visu četru Kopienas uzņēmumu daļa to vietējos tirgos bija ļoti augsta. Komisija no tā secina, ka vienošanās puses kopumā ievēroja tirgus sadali.
- 13 Šādos apstākļos Eiropas un Japānas kluba locekļi 1993. gada 5. novembrī tikās Tokijā, lai panāktu jaunu tirgus sadales vienošanos ar Latīņamerikas ražotājiem. Panāktās vienošanās noteikumi ir minēti dokumentā, kuru Komisijai 1997. gada 12. novembrī nodeva ziņotājs, kas nebija iesaistīts procedūrā, un kurš atrodas Komisijas lietas materiālu 7320. lpp. un ietver “sadales atslēgu” (turpmāk tekstā — “sadales atslēgas dokuments”).

Aizliegtās vienošanās ilgums

- 14 Eiropas un Japānas klubs no 1977. gada līdz 1994. gadam tikās aptuveni divas reizes gadā.
- 15 Komisija tomēr uzskatīja, ka par pārkāpuma sākuma datumu naudas soda noteikšanai ir jāuzskata 1990. gads, jo no 1977. gada līdz 1990. gadam starp Eiropas Kopienas un Japānu bija noslēgti līgumi par labprātīgu eksporta ierobežošanu. Pēc Komisijas domām, pārkāpums beidzās 1995. gadā.

Naudas sodi

- 16 Lai noteiktu naudas soda apmēru, Komisija kvalificēja pārkāpumu kā sevišķi smagu, pamatojoties uz to, ka vienošanās mērķis bija sadalīt vietējos tirgus un tādējādi pārkāpums apdraudēja pienācīgu kopējā tirgus darbību. Taču tā norādīja, ka nelegēta bezšuvju tērauda cauruļu tirdzniecība četrās iesaistītajās dalībvalstīs nepārsniedza aptuveni 73 miljonus EUR gadā.
- 17 Ņemot to vērā, Komisija atbilstoši pārkāpuma smagumam naudas soda apmēru katram no astoņiem uzņēmumiem noteica 10 miljonu EUR apmērā. Tā kā visi uzņēmumi bija lieli uzņēmumi, Komisija uzskatīja, ka nebija vajadzības tiem piemērot atšķirīgus naudas sodus.
- 18 Novērtējusi pārkāpumu kā vidēji ilgu, Komisija atbilstoši pārkāpuma smaguma pakāpei noteiktā naudas soda apmēru palielināja par 10 % par katru pārkāpuma gadu, tādējādi nosakot katra iesaistītā uzņēmuma soda pamata summu. Tomēr, ņemot vērā, ka tērauda cauruļu rūpniecības nozarē ilgstoši valdīja krīze un situācija kopš 1991. gada bija pasliktinājusies, Komisija, pamatojoties uz atbildību mīkstinājošiem apstākļiem, samazināja pamata summas par 10 %.
- 19 Visbeidzot, Komisija par 40 % samazināja *Vallourec* uzlikto naudas sodu, ka arī par 20 % *Dalmine* uzlikto sodu saskaņā ar Komisijas Paziņojuma par soda naudas neuzlikšanu vai tās samazināšanu lietās par aizliegtām vienošanās (OV 1996, C 207, 4. lpp.; turpmāk tekstā — “Paziņojums par sadarbību”) D2. punktu, ņemot vērā, ka abi uzņēmumi bija sadarbojušies ar Komisiju administratīvās procedūras laikā.

Apstrīdētā lēmuma rezolutīvā daļa

- 20 Saskaņā ar Apstrīdētā lēmuma 1. panta 1. punktu astoņi uzņēmumi, kas bija tā adresāti, “[..] ir pārkāpuši EK līguma 81. panta 1. punkta noteikumus, noslēdzot [..] vienošanos, kas cita starpā paredzēja attiecīgo valstu bezšuvju tērauda standarta [..] OCTG cauruļu un [..] “projekta” vadu tirgu sadali”.
- 21 Šī lēmuma 1. panta 2. punktā teikts, ka pārkāpums ir ildzis kopš 1990. gada līdz 1995. gadam *Mannesmann*, *Vallourec*, *Dalmine*, *Sumitomo*, *Nippon Steel Corp.*, *Kawasaki Steel Corp.* un *NKK Corp.* gadījumā. Attiecībā uz *Corus* norādīts, ka pārkāpums ilga no 1990. gada līdz 1994. gada februārim.
- 22 Pārējie atbilstošie Apstrīdētā lēmuma rezolutīvās daļas noteikumi ir formulēti šādi:

“2. pants

1. [*Mannesmann*], *Vallourec* [..], [*Corus*] un *Dalmine* [..] ir pārkāpušas EK līguma 81. panta 1. punktu, 1. pantā minētā pārkāpuma ietvaros noslēdzot līgumus, ar kuriem tika sadalīta OCTG cauruļu bez vītņem piegāde [*Corus*] (*Vallourec* [..], sākot ar 1994. gadu).

2. [*Corus*] pārkāpums ilga no 1991. gada 24. jūlija līdz 1994. gada februārim.
[*Vallourec*] pārkāpums ilga no 1991. gada 24. jūlija līdz 1999. gada 30. martam.
[*Dalmine*] pārkāpums ilga no 1991. gada 4. decembra līdz 1999. gada 30. martam.
[*Mannesmann*] pārkāpums ilga no 1993. gada 9. augusta līdz 1997. gada 24. aprīlim.

[..]

4. pants

Uzņēmumiem, kas nosaukti 1. pantā, pamatojoties uz tajā konstatēto pārkāpumu, tiek uzlikti šādi naudas sodi:

1. [*Mannesmann*] — EUR 13 500 000

2. *Vallourec* [..] — EUR 8 100 000

3. [*Corus*] — EUR 12 600 000

4. *Dalmine* [..] — EUR 10 800 000

5. *Sumitomo* [..] — EUR 13 500 000

6. *Nippon Steel* [..] — EUR 13 500 000

7. *Kawasaki Steel* [..] — EUR 13 500 000

8. *NKK* [..] — EUR 13 500 000.”

Process Pirmās instances tiesā un Apstrīdētais spriedums

²³ Ar prasības pieteikumiem, kas iesniegti Pirmās instances tiesas kancelejā, septiņi no astoņiem ar Apstrīdēto lēmumu sodītajiem uzņēmumiem, to starpā arī *Mannesmann*, iesniedza šo apelācijas sūdzību pilnībā vai daļēji atcelt šo lēmumu un pakārtoti — atcelt uzlikto naudas sodu vai samazināt tā apmēru.

²⁴ Ar Apstrīdēto spriedumu Pirmās instances tiesa:

— atcēla Apstrīdētā lēmuma 1. panta 2. punktu tiktāl, ciktāl ar to tika konstatēta ar šo pantu *Mannesmann* piedēvētā pārkāpumu pastāvēšana pirms 1991. gada 1. janvāra;

— piemēroja *Mannesmann* naudas sodu EUR 12 600 000 apmērā;

- prasību pārējā daļā noraidīja;
- piesprieda katram lietas dalībniekam segt savus tiesāšanās izdevumus.

Tiesvedība Tiesā

25 Savā apelācijas sūdzībā *Mannesmann* prasa Tiesai:

- atcelt Apstrīdēto spriedumu tiktāl, ciktāl ar to tika noraidīta prasība par Apstrīdēto lēmumu;
- atcelt Apstrīdēto lēmumu;
- pakārtoti — samazināt Apstrīdētā lēmuma 4. pantā uzlikto naudas sodu un šī lēmuma 5. pantā noteiktos kavējuma procentus;
- papildus pakārtoti — nodot lietu Pirmās instances tiesai, lai tā taisītu jaunu spriedumu, pamatojoties uz Tiesas lēmumu;
- piespriet Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

- 26 Komisija prasa Tiesai noraidīt apelācijas sūdzību un piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelācijas sūdzību

- 27 *Mannesmann* izvirza trīs atcelšanas pamatus, ar kuriem attiecīgi tiek apgalvots tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu pārkāpums, kļūdaina EKL 81. panta piemērošana attiecībā uz Apstrīdētā lēmuma 2. pantu un vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpums.

Par pirmo pamatu — apgalvojums par tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 28 Pēc *Mannesmann* domām, Pirmās instances tiesa nepamatoti uzskatīja, ka sadales atslēgas dokuments, kas minēts šī sprieduma 13. punktā un ar kuru Komisija pamatoja Apstrīdēto lēmumu, it īpaši motīvu daļas 85. un 86. punktu, ir pieņemams kā apsūdzošs pierādījums.
- 29 Pirmās instances tiesa esot arī pārkāpusi tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu. Šo dokumentu Komisijai iesniedza trešā persona, ko *Mannesmann* nepazīst, tādējādi tā nevarēja pārbaudīt šī dokumenta autentiskumu un nevarēja sevi pienācīgi aizstāvēt.

- 30 Turklāt, tā kā trešā persona bija apstiprinājusi Komisijai, ka tā bija saņēmusi “sadales atslēgas” dokumentu no attiecīgo uzņēmumu komercagenta, to nenorādot, Komisijai neesot bijusi zināma personas, kas iesniedza šo dokumentu, identitāte.
- 31 Pēc *Mannesmann* domām, no judikatūras izriet, ka pierādījumi nav izmantojami, ja to autors nav atklājams. Pirmās instances tiesa neesot pareizi interpretējusi šo judikatūru, atbilstoši kurai, izvērtējot pierādījumus, ir jāpārbauda to izcelsme. Šajā ziņā *Mannesmann* norāda, ka nevar tikt izslēgts, ka trešās personas nosūtījušas Komisijai viltotus pierādījumus, lai kaitētu uzņēmumam personisku vai komerciālu iemeslu dēļ. Tā rezultātā attiecīgajam uzņēmumam ir jāspēj paust savu nostāju par informētāja ticamību.
- 32 *Mannesmann* arī atsaucas uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru attiecībā uz tiesībām uz lietas taisnīgu izskatīšanu, kas ir noteikta Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. pantā, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī (turpmāk tekstā — “ECTK”). Atbilstoši šai judikatūrai atbildētājam ir jābūt iespējai apstrīdēt ne tikai anonīmu paziņojumu autentiskumu, bet arī anonīmās personas ticamību. Turklāt šī judikatūra apstiprinot, ka, pat ja šo anonīmo paziņojumu izmantošana ir pieļaujama izmeklēšanas procesa fāzē, šie paziņojumi nevar tikt izmantoti kā apsūdzoši pierādījumi pret apsūdzēto.
- 33 Apelācijas sūdzības iesniedzēja arī izvirza Eiropas Savienības Pamattiesību hartas, kas pasludināta Nicā 2000. gada 7. decembrī (OV C 364, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Harta”), 46. un 47. pantu, kas atbilst ECTK 6. pantam un garantē tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu. Tā uzsver, ka saskaņā ar Hartas 52. panta 3. punktu tā ir jāinterpretē tādējādi, ka tā sniedz ne mazāku aizsardzības līmeni kā ECTK.

- 34 *Mannesmann* turklāt uzskata, ka anonīmas izcelsmes pierādījumu izmantošana ir nesavienojama ar tiesiskas valsts principu, kas ir noteikts Līguma par Eiropas Savienību 6. panta 1. punktā. Būtībā, tā kā nav iespējams pārbaudīt, vai minēto pierādījumu trešā persona patiešām ir nosūtījusi Komisijai, pastāv manipulācijas un patvaļas risks.
- 35 Pēc Komisijas domām, šis pamats nav pieņemams, jo apelācijas sūdzības iesniedzēja pirmo reizi ir izvirzījusi ECTK pārkāpumu, kaut arī Pirmās instances tiesā tā vispārējā veidā izvirzīja tiesību uz aizstāvību pārkāpumu. Turklāt *Mannesmann* nevarot pārnest Komisijai Hartas pārkāpumu, jo tā tika pasludināta tikai 2000. gada 7. decembrī, bet Apstrīdētais lēmums ir datēts ar 1999. gada 8. decembri.
- 36 Katrā ziņā Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūra, kuru citē *Mannesmann*, nevarot būt nozīmīga šajā lietā, jo tā attiecas uz anonīmu liecību izmantošanu kriminālprocesā, bet šī lieta attiecas uz naudas soda uzlikšanu konkurences tiesību jomā.
- 37 Komisija norāda, ka tiesību uz aizstāvību pārkāpumu varot izvirzīt tikai tad, ja Pirmās instances tiesa ir izvērtējusi pierādījumus, kas tai bijuši iesniegti, pamatojoties uz informāciju, par kuru atbildētāja nav varējusi izteikties. *Mannesmann* esot varējusi izteikties par argumentiem, ko Komisija bija izklāstījusi Apstrīdētā lēmuma motīvu daļas 121. un 122. punktā par attiecīgā dokumenta autentiskumu. Turklāt dokumenta autora un trešo personu, kas nosūtīja šo dokumentu Komisijai, anonimitāte neliedza apelācijas sūdzības iesniedzējai pārbaudīt minētā dokumenta satura ticamību un atbilstību.

- 38 Komisija piebilst, ka Pirmās instances tiesa ir atzinusi šī dokumenta ierobežotu uzticamību, jo tieši tā sarakstīšanas konteksts kopumā bija nezināms. Ja Pirmās instances tiesa tomēr ir atzinusi noteiktu šī dokumenta pierādījumu spēku, tas noticis tādēļ, ka šajā dokumentā bija ietverta noteikta informācija, kas saskanēja ar informāciju citos dokumentos.
- 39 Visbeidzot, Komisija norāda, ka, pat ja tai nebūtu bijis jāizmanto šis dokuments kā apsūdzošs pierādījums, šis apstāklis nekādā veidā nemaina to pārkāpumu konstatāciju, kas aprakstīti Apstrīdētā lēmuma 1. un 2. pantā. Noteiktu dokumentu, ko Komisija izmantojusi, pārkāpjot tiesības uz aizstāvību, izslēgšanai varētu būt nozīme tikai tiktāl, ciktāl Komisijas iebildumi varētu tikt pamatoti, tikai atsaucoties uz šiem dokumentiem; šajā lietā tas tā nav.

Tiesas vērtējums

- 40 Tiesa ir atzinusi Kopienu tiesību vispārējo principu, saskaņā ar kuru jebkurai personai ir tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu (Tiesas 1998. gada 17. decembra spriedums lietā C-185/95 P *Baustahlgewebe*/Komisija, *Recueil*, I-8417. lpp., 21. punkts; 2000. gada 11. janvāra spriedums apvienotajās lietās C-174/98 P un C-189/98 P *Pays-Bas* un *Van der Wal*/Komisija, *Recueil*, I-1. lpp., 17. punkts, un 2006. gada 2. maija spriedums lietā C-341/04 *Eurofood IFSC*, Krājums, I-3813. lpp., 65. punkts).
- 41 Tiesa arī ir nospriedusi, ka šis princips ir daļa no tiem Kopienu tiesību neatņemamiem pamatprincipiem, kuru ievērošanu nodrošina Tiesa, ņemot vērā dalībvalstu kopīgās konstitucionālās tradīcijas, kā arī norādes, kas sniegtas īpaši ECTK (iepriekš minētais spriedums lietā *Eurofood IFSC*, 65. punkts).

- 42 Tomēr, kā arī Komisija pamatoti to norādījusi, Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūra, uz ko ir atsaukusies apelācijas sūdzības iesniedzēja, šajā lietā nav noteicoša. Kā ģenerālvokāts ir norādījis savu secinājumu 54.–56. punktā, šī judikatūra it īpaši attiecas uz liecībām kriminālprocesā, bet šī lieta attiecas uz dokumentu, kas saistīts ar EKL 81. panta piemērošanas procedūru. Kopienu konkurences tiesību lietās liecībām ir tikai sekundāra loma, bet rakstveida dokumentiem — primāra loma.
- 43 Kā norādījis arī ģenerālvokāts savu secinājumu 57.–60. punktā, pierādījumu izmantošanai lietās saistībā ar Kopienu konkurences tiesībām ir raksturīgi, ka izvērtējamajos dokumentos bieži ir ietverti komercnoslēpumi vai cita informācija, kas nevar tikt izpausta vai var tikt izpausta ar būtiskiem ierobežojumiem.
- 44 Šajos specifiskajos apstākļos saistībā ar Komisijas izmeklēšanu par pret konkurenci vērstajām darbībām, princips, atbilstoši kuram jebkurai personai ir tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu, nevar tikt interpretēts tādā nozīmē, ka dokumenti, kuros ietverti apsūdzoši pierādījumi, automātiski ir jāizslēdz kā pierādīšanas līdzeklis, ja noteiktai informācijai ir jāpaliek konfidencialai. Šī konfidencialitāte var attiekties gan uz dokumentu autoru identitāti, gan uz personām, kas šos dokumentus ir nosūtījušas Komisijai.
- 45 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Pirmās instances tiesa pamatoti nolēma:

“84. [...] uz “sadales atslēgas” dokumenta pieņemamību kā Apstrīdētā lēmuma 1. pantā konstatētā pārkāpuma pierādījumu jāteic, ka Kopienu tiesībās valda

princips, saskaņā ar kuru paredzēta brīva pierādījumu novērtēšana un vienīgais kritērijs to novērtēšanā ir uzrādīto pierādījumu ticamība [..]. Turklāt Komisijai varēja būt vajadzība aizsargāt ziņotāju anonimitāti [..], un šāds apstāklis nevar likt Komisijai atstāt bez ievēribas tās iegūto pierādījumu.

85. Tādējādi, kaut gan *Mannesmann* argumenti varētu būt nozīmīgi “sadales atslēgas” dokumenta ticamības un līdz ar to pierādīšanas spēka izvērtēšanai, nevar uzskatīt, ka tas ir nepieļaujams pierādījums un ir izslēdzams no lietas materiāliem.”

46 Turklāt no Apstrīdētā sprieduma izriet, ka Pirmās instances tiesa, izvērtējot “sadales atslēgas” dokumenta ticamību, ņēma vērā tā anonīmo izcelsmi. Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 86. punktā nolēma, ka tiktāl, “ciktāl *Mannesmann* savus argumentus par minētā dokumenta pieļaujamību pamato ar šī dokumenta ticamību, jākonstatē, ka šo ticamību noteikti samazina fakts, ka lielā mērā nav zināms konteksts, kādā tas ir sarakstīts, kā arī tas, ka šajā ziņā nav iespējams pārbaudīt Komisijas apgalvojumus”.

47 Turklāt Pirmās instances tiesa atzina, ka anonīmas izcelsmes pierādījums, tāds kā “sadales atslēgu” dokuments, nevar pats par sevi tikt izmantots, lai konstatētu Kopienų konkurences tiesību pārkāpumu. Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 87. punktā nosprieda, ka tiktāl, “ciktāl “sadales atslēgas” dokuments ietver specifisku informāciju, kas atbilst tai, ko ietver citi dokumenti, it īpaši Verlukas liecības, jāuzskata, ka šie pierādījumi viens otru apstiprina”. Jau minētā sprieduma 81. un 82. punktā Pirmās instances tiesa norādīja, ka “sadales atslēgas” dokuments bija daļa no pierādījumu kopuma un tam bija tikai papildu nozīme. Šis vērtējums parādās arī minētā sprieduma 94. punktā, kurā Pirmās instances tiesa secina, ka šim dokumentam ir pierādījuma spēks, “kas kopā ar citiem Komisijas iegūtiem saskaņīgiem, netiešiem pierādījumiem apliecina konkrētus būtiskus apgalvojumus Verlukas liecībās”.

- 48 Ņemot vērā ierobežojumus, ko tādējādi Pirmās instances tiesa noteica “sadales atslēgas” dokumenta pierādījuma spēkam, ir jāsecina, ka nav pieļauta nekāda tiesību kļūda, analizējot šī dokumenta kā pierādījuma pieņemamību un noderību.
- 49 Turklāt nav strīda par to, ka *Mannesmann* varēja paust savu pozīciju par “sadales atslēgas” dokumentu un norādīt savus argumentus pret šī dokumenta pierādījuma spēku saistībā ar tā anonīmo izcelsmi.
- 50 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, pirmais pamats ir jānoraida, nelemjot par to, vai *Mannesmann* Pirmās instances tiesā bija pēc būtības izvirzījusi tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu, un nelemjot par to, vai *Mannesmann* varēja kā argumentu šajā lietā izvirzīt Hartu, kas bija pasludināta pēc Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas.

Par otro pamatu — apgalvojums par kļūdainu EKL 81. panta piemērošanu attiecībā uz Apstrīdētā lēmuma 2. pantu

Lietas dalībnieku argumenti

- 51 Pēc *Mannesmann* domām, Pirmās instances tiesa nepamatoti apstiprināja konkurences tiesību pārkāpumu, kas aprakstīts Apstrīdētā lēmuma 2. pantā. Komisija esot tikai pierādījusi, ka, noslēdzot piegādes līgumu ar *Corus* 1993. gadā, *Mannesmann* bija noslēgusi horizontālo vienošanos ar *Vallourec* un *Dalmine* vai

īstenoja saskaņotās darbības ar šiem uzņēmumiem. Tomēr Komisija neesot pierādījusi, ka *Mannesmann* zināja par piegādes līguma pastāvēšanu starp *Corus* un *Vallourec*, kā arī par šāda līguma pastāvēšanu starp *Corus* un *Dalmine* un par *Vallourec* izveidoto globālo plānu. Pirmās instances tiesa esot apstiprinājusi, ka Komisija bija kļūdaini un nepilnīgi rīkojusies ar pierādījumiem.

- 52 Turklāt Pirmās instances tiesa esot pieļāvusi kļūdu, neņemot vērā faktu, ka attiecīgie piegādes līgumi netika noslēgti vienā laikā, uzskatot, ka to relatīvi ilgais ilgums liecina par horizontālo vienošanos pastāvēšanu, un nospriežot, ka šajā lietā nav piemērojams nekāds izņēmums.
- 53 Runājot par šo pēdējo jautājumu, apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka Pirmās instances tiesa kļūdaini noraidīja tās argumentus par Komisijas 1999. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 2790/99 par Līguma 81. panta 3. punkta piemērošanu vertikālu vienošanos un saskaņotu darbību kategorijām (OV L 336, 21. lpp.) piemērojamību attiecībā uz vertikālo vienošanos starp *Corus* un *Mannesmann*. Turklāt Pirmās instances tiesa neņēma vērā Komisijas 1983. gada 22. jūnija Regulu (EEK) Nr. 1983/83 par Līguma [81.] panta 3. punkta piemērošanu ekskluzīvo izplatīšanas līgumu kategorijām (OV L 173, 1. lpp.), kā arī Komisijas 1983. gada 22. jūnija Regulu (EEK) Nr. 1984/83 par Līguma [81.] panta 3. punkta piemērošanu ekskluzīvo iepirkšanas līgumu kategorijām (OV L 173, 5. lpp.) un uz šī pamata noraidīja EKL 81. panta 1. punkta piemērošanu attiecībā uz līgumu starp *Mannesmann* un *Corus*.
- 54 Komisija uzskata, ka šis pamats nav pieņemams, jo tas attiecas uz faktu vērtējumu. Turklāt, pat ja šis pamats būtu pieņemams un pamatots, tas neizraisītu Apstrīdētā sprieduma un Apstrīdētā lēmuma atcelšanu tiktāl, ciktāl runa ir par šī lēmuma 2. pantu.

Tiesas vērtējums

- 55 Jāatgādina, ka apelācijas sūdzības gadījumā Tiesai nav kompetences konstatēt faktus, ne — principā — izvērtēt pierādījumus, ko Pirmās instances tiesa ir pieņēmusi, lai apstiprinātu šos faktus. Ja šie pierādījumi iegūti likumīgi un vispārējie tiesību principi un procesuālie noteikumi, kas attiecas uz pierādīšanas pienākumu un rīkošanos ar pierādījumiem, ir ievēroti, tad tikai Pirmās instances tiesai ir jāvērtē, kādu nozīmi piešķirt tai iesniegtajiem pierādījumiem (1998. gada 28. maija spriedums lietā C-7/95 P *Deere*/Komisija, *Recueil*, I-3111. lpp., 22. punkts). Tādējādi šis vērtējums nav tiesību jautājums, kas ir pakļauts Tiesas kontrolei, ja vien nav notikusi to pierādījumu, kas ir iesniegti Pirmās instances tiesā, sagrozīšana (1994. gada 2. marta spriedums lietā C-53/92 P *Hilti*/Komisija, *Recueil*, I-667. lpp., 42. punkts, un 2004. gada 7. janvāra spriedums apvienotajās lietās C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P un C-219/00 P *Aalborg Portland* u.c./Komisija, *Recueil*, I-123. lpp., 49. punkts).
- 56 Jākonstatē, ka, veicot pārbaudi par Apstrīdētā lēmuma 2. pantā aprakstītā pārkāpuma pastāvēšanu, Pirmās instances tiesa ir konstatējusi faktus, kas neietilpst Tiesas kompetencē saistībā ar apelācijas sūdzību. Tā rezultātā, tā kā nav konstatēta pierādījumu elementu sagrozīšana, nav konstatētas neprecizitātes par materiālajām tiesībām vai noteikumu par rīkošanos ar pierādījumiem pārkāpšana, tad apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentācija par to, vai, no vienas puses, tā ir noslēgusi horizontālo vienošanos vai veikusi saskaņotās darbības ar *Vallourec* un *Dalmine* un, no otras puses, vai tā zināja par starp šiem uzņēmumiem noslēgtajiem līgumiem vai par *Vallourec* izveidoto globālo plānu, ir jānoraida kā nepieņemama. Tas pats attiecas uz argumentu, atbilstoši kuram Pirmās instances tiesai bija citādāk jāizvērtē noteikti faktiskie apstākļi, tādi kā attiecīgo līgumu ilgums un fakts, ka tie nebija noslēgti vienā laikā.
- 57 Runājot par Regulu (EEK) Nr. 1983/83 un Regulu (EEK) Nr. 1984/83, ir jākonstatē, ka tās pirmo reizi tika izvirzītas apelācijas stadijā. Iebildums, kas pamatots ar šīm regulām, tādējādi nav pieņemams.

- 58 Tiktāl, ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzēja izvirza Regulu (EK) Nr. 2790/99, ir pietiekami konstatēt, ka Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 171. punktā pareizi ir nospriedusi, ka “ši regula šajā lietā nav tieši piemērojama, jo [Apstrīdētais] lēmums tika pieņemts 1999. gada 8. decembrī un tā 2. pants attiecībā uz *Mannesmann* skar laika periodu no 1993. gada līdz 1997. gadam, t.i., laika posmu pirms Regulas Nr. 2790/99 attiecīgo noteikumu spēkā stāšanās 2000. gada 1. jūnijā”. Šī paša sprieduma 172. punktā Pirmās instances tiesa arī tiesiski pamatoti ir piebildusi, ka tiktāl, “ciktāl tomēr šī regula var attiekties uz šo gadījumu, jo tā atspoguļo Komisijas nostāju 1999. gada decembrī attiecībā uz vertikālo vienošanos nenozīmīgo kaitējumu konkurencei, jāatzīmē, ka ar šo regulu tiek piemērots EKL 81. panta 3. punkts. Taču Regulas Nr. 17 4. pants paredz, ka šis individuālais izņēmums atbilstoši minētajam noteikumam var tikt piemērots vienošanās starp uzņēmumiem gadījumos tikai tad, ja tie to šai nolūkā ir paziņojuši Komisijai, kas šajā lietā nebija izdarīts”.
- 59 No visa iepriekš minētā izriet, ka otrais pamats ir jānoraida kā daļēji nepieņemams un daļēji nepamatots.

Par trešo pamatu — apgalvojums par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 60 *Mannesmann* norāda, ka Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu, nepiešķirot tai naudas soda samazinājumu sakarā ar Paziņojumu par sadarbību.

- 61 Šajā ziņā *Mannesmann* atgādina, ka ar Behera paziņojumiem tā sniedza savu ieguldījumu faktu pierādīšanā un ka tā neapstrīdēja faktus, kas bija konstatēti paziņojumā par iebildumiem. Tā norāda, ka *Vallourec* saņēma naudas soda samazinājumu 40 % apmērā sakarā ar sadarbību, jo ar Verluka liecībām tā sniedza savu ieguldījumu faktu konstatēšanā, un ka *Dalmine* saņēma 20 % samazinājumu, jo tā nebija apstrīdējusi faktus. Tādējādi tas, ka *Mannesmann* netika piešķirts samazinājums, radot nevienlīdzīgu attieksmi.
- 62 Apelācijas sūdzības iesniedzēja apstrīd arī Pirmās instances tiesas vērtējumu par šī sprieduma 7. punktā minētās apelācijas sūdzības, kas vērsta pret 1998. gada 15. maija lēmumu, apjomu.
- 63 Vispirms tā uzskata, ka Apstrīdētā lēmuma pamatojums attiecībā uz šo apelācijas sūdzību nav saistīts ar šo lietu.
- 64 Turklāt Pirmās instances tiesa izdarījusi kļūdainus secinājumus par tiesvedības izbeigšanu saistībā ar 1998. gada 15. maija lēmumu. Šajā ziņā apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka tā piekrita atsaukt savu apelācijas sūdzību par Pirmās instances tiesas spriedumu šajā lietā tikai pēc tam, kad tā bija noslēgusi vienošanos ar Komisiju, pēc kuras Komisija atsauca savu lūgumu sniegt informāciju.
- 65 *Mannesmann* arī atgādina, ka tās prasība par 1998. gada 15. maija lēmumu tika atzīta par daļēji pamatotu. Visbeidzot, apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka pretēji tam, ko Pirmās instances tiesa noteikusi Apstrīdētā sprieduma 310. punktā, tai nevarot pārņemt, ka tā ir atteikusies sniegt lūgto informāciju.

- 66 Komisija uzskata, ka šis pamats attiecas uz faktu vērtējumu un tādējādi nav pieņemams. Šajā ziņā Komisija uzsver, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja nav norādījusi, ka Pirmās instances tiesa būtu sagrozījusi faktus vai pierādījumus, Apstrīdētā sprieduma 309. punktā konstatējot, ka *Mannesmann* nebija pierādījusi, ka tās sadarbība faktiski veicināja Komisijas uzdevuma, kurā ietilpst pārkāpumu atklāšana un sodīšana, izpildi.
- 67 Runājot par lietas būtību, Komisija norāda, ka Pirmās instances tiesa Apstrīdētā lēmuma 302. un 305. punktā pamatoti ir konstatējusi, ka *Mannesmann* Komisijai sniegtā informācija nav salīdzināma ar to informāciju, ko sniedza *Vallourec*, un ka pretēji *Dalmine Mannesmann* nebija tieši norādījusi, ka tā neapstrīd faktus.

Tiesas vērtējums

- 68 Jāatgādina, ka apelācijas sūdzības ietvaros Tiesa taisnīguma apsvērumu dēļ nevar ar savu vērtējumu aizstāt Pirmās instances tiesas vērtējumu, kas pieņem spriedumu, īstenojot savu neierobežoto kompetenci par naudas sodu summu, kas uzlikta uzņēmumiem par Kopienu tiesību pārkāpumu, un ka turpretim šīs kompetences īstenošana, nosakot minēto naudas sodu summu, nedrīkst radīt diskrimināciju starp uzņēmumiem, kas pretēji EKL 81. panta 1. punktā noteiktajam ir bijuši vienošanos vai saskaņoto darbību dalībnieki (2000. gada 16. novembra spriedums lietā C-291/98 P *Sarrió*/Komisija, *Recueil*, I-9991. lpp., 96. un 97. punkts, un 2002. gada 15. oktobra spriedums apvienotajās lietās C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, no C-250/99 P līdz C-252/99 P un C-254/99 P *Limburgse Vinyl Maatschappij* u.c./Komisija, *Recueil*, I-8375. lpp., 617. punkts).

- 69 Tomēr apelācijas sūdzībā ir jānorāda juridiskie argumenti, kas īpaši atbalsta pamatu, ar kuru tiek apgalvots vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpums; pretējā gadījumā minētais pamats var tikt atzīts par nepieņemamu (iepriekš minētais spriedums lietā *Limburgse Vinyl Maatschappij* u.c./Komisija, 618. punkts).
- 70 Jākonstatē, ka tiktāl, ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzēja apstrīd Pirmās instances tiesas vērtējumu, kas ir formulēts Apstrīdētā sprieduma 301. punktā, ievērojot 297.–300. punktā izklāstītos iemeslus, atbilstoši kuram “Behera liecību vērtība rodama tieši faktā, ka tās zināmā mērā apstiprina Verlukas liecības, kas jau bija Komisijas rīcībā, un ka viņa liecības būtiski neatvieglo Komisijas uzdevumu, lai tādējādi tas būtu pietiekams iemesls samazināt naudas sodu, pamatojoties uz sadarbību”, šai argumentācijai ir faktiskas raksturs un tādējādi tā ir jānoraida kā nepieņemama. Tādējādi Tiesai šīs apelācijas sūdzības ietvaros nav jākontrolē faktu konstatācija, ko Pirmās instances tiesa veikusi Apstrīdētā sprieduma 302. punktā, atbilstoši kuram “*Mannesmann* Komisijai sniegtā informācija pirms [paziņojuma par iebildumiem] iesniegšanas nav salīdzināma ar to informāciju, kuru sniedza *Vallourec*”, un ka “katrā ziņā šī informācija nav pietiekama, lai pamatotu uzliktā naudas soda samazināšanu, pamatojoties uz Paziņojumu par sadarbību”.
- 71 Attiecībā uz salīdzinājumu ar *Dalmine* sadarbību Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 303.–305. punktā ir nospriedusi, ka, “lai panāktu naudas soda apmēra samazināšanu, pamatojoties uz faktu neapstrīdēšanu saskaņā ar Paziņojuma par sadarbību D 2. punktu, uzņēmumam ir skaidri jāinformē Komisija par savu nodomu pēc iepazīšanās ar paziņojumu par iebildumiem neapstrīdēt faktus pēc būtības”. Šāds Pirmās instances tiesas vērtējums atbilst Tiesas judikatūrai, atbilstoši kurai ir jānodala, no vienas puses, tieša pārkāpuma atzīšana un, no otras puses, vienkārša tā apstrīdēšanas neesamība, kas neveicina Komisijas uzdevuma, kas sastāv no Kopienas konkurences noteikumu pārkāpumu atklāšanas un sodīšanas par tiem, veikšanu (2005. gada 14. jūlija spriedums apvienotajās lietās C-65/02 P un C-73/02 P *ThyssenKrupp*/Komisija, Krājums, I-6773. lpp., 58. punkts). Tādējādi, neesot tiešai šādai atzīšanai no apelācijas sūdzības iesniedzējas puses, apelācijas sūdzības

iesniedzējas argumentācija par diskrimināciju salīdzinājumā ar *Dalmine* ir jānoraida kā nepamatota.

72 Runājot par *Mannesmann* prasību par Komisija lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar Regulas Nr. 17 11. panta 5. punktu, Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 310. un 311. punktā ir nospriedusi, ka, pat ja “*Mannesmann* solis apstrīdēt 1998. gada 15. maija lēmumu, protams, bija pilnībā likumīgs un nevar tikt uzskatīts kā atteikšanās sadarboties”, tomēr tas nemaina faktu, ka *Mannesmann* prasība šajā sakarā tika lielākajā daļā noraidīta ar iepriekš minēto 2001. gada 20. februāra spriedumu lietā *Mannesmannröhren-Werke/Komisija*, jo “lielāko daļu informācijas, ko *Mannesmann* atteicās sniegt, Komisija bija pieprasījusi likumīgi”.

73 Šajos apstākļos Pirmās instances tiesa varēja juridiski pamatoti Apstrīdētā sprieduma 312. punktā secināt, ka “nelikumīgas *Mannesmann* darbības dēļ Komisijas rīcībā nenonāca būtisks daudzums informācijas, ko tā bija likumīgi lūgusi iesniegt administratīvās procedūras stadijā”, un ka tā rezultātā “nevar uzskatīt, ka *Mannesmann* attieksme šīs lietas administratīvās procedūras stadijā, kopumā vērtējot, atbilst efektīvai sadarbībai”.

74 No visa iepriekš minētā izriet, ka trešais pamats arī ir jānoraida.

75 Tā kā neviens no apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirzītajiem pamatiem nevar tikt pieņemts, apelācijas sūdzība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

76 Reglamenta 122. panta pirmā daļa paredz, ka, ja apelācija nav pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem. Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz Reglamenta 118. pantu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriet *Mannesmann* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā apelācijas sūdzības iesniedzējai spriedums ir nelabvēlīgs, tad jāpiespriež apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) **apelāciju noraidīt;**

- 2) ***Salzgitter Mannesmann GmbH* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

[Paraksti]

